

Inhoud

Voorwoord	9
I Achtergronden	II
JAN HULSTIJN	
1 Inleiding	12
2 Taalvaardigheid	13
3 Taalontwikkeling	14
3.1 Ontwikkeling van het taalsysteem	15
3.2 Ontwikkeling van de vier vaardigheden	17
3.3 Ontwikkeling van communicatieve rollen	17
3.4 Taalaanbod en taalcontact	18
3.5 Invloed van persoonlijke kenmerken	18
3.6 Samenvatting	18
4 Doelen	19
4.1 Leerwegen	19
4.2 Eindtermen en beheersingsniveaus	21
4.3 Samenvatting	26
5 Methoden	27
5.1 Historisch overzicht	27
5.2 Enkele methoden	29
5.3 Actuele kwesties	31
5.4 Samenvatting	33
6 Besluit	34
7 Leeswijzer en overige literatuur	35
2 Didactiek	37
MARLEEN VAN DE WOUW	
1 Inleiding	38
2 Structuur aanbrengen	38
3 Verantwoordelijkheden van docent en cursist	40
4 De cursist actief	43
5 Aansluiten op eigen mogelijkheden en wensen van de cursist	46
6 Ervaren van vooruitgang	48
6.1 Het geven van feedback	49
6.2 Het herhalen van lesstof	50
6.3 De transfer van de lesinhoud naar de alledaagse werkelijkheid	51
7 Ten slotte	51
8 Leeswijzer en overige literatuur	52

3 Culturele aspecten	55
MARIJKE HUIZINGA EN ALICE VAN KALSBEK	
1 Inleiding	56
2 Wat is cultuur?	57
3 Didactiek	59
3.1 Dialogische pedagogie	59
3.2 Dubbelperspectief	61
3.3 Culturele verwachtingen van cursisten en docenten	62
3.4 Stereotypering	63
3.5 Cultuur en taal	63
3.6 Materiaal	67
4 Conclusie	68
5 Leeswijzer en overige literatuur	70
4 Luisteren	71
CHRIS VAN VEEN	
THEORIE	
1 Inleiding	72
2 De 'goede luisteraar'	72
3 Wat moeten cursisten kunnen?	74
4 Waarmee hebben cursisten moeite bij het luisteren?	75
4.1 Verstaan	75
4.2 Begrijpen	77
5 Samenvatting	79
PRAKTIJK	
6 Waaraan moet luistervaardigheidsonderwijs aandacht besteden?	79
7 Werkvormen voor verschillende niveaus	80
7.1 Verstaan en begrijpen voor verschillende niveaus	80
7.2 De luistertekst met vragen	81
7.3 Verstavaardigheid beginners	82
7.4 Begrijpvaardigheid beginners	83
7.5 Verstavaardigheid halfgevoerden	83
7.6 Begrijpvaardigheid halfgevoerden	84
7.7 Verstavaardigheid gevorderden	85
7.8 Begrijpvaardigheid gevorderden	85
8 Geïntegreerde en interactieve werkvormen	85
9 Het gebruik van video	86
10 Samenvatting	87
11 Leeswijzer en overige literatuur	87

5	Lezen	89
	BART BOSSERS	
	THEORIE	
1	Inleiding	90
2	Wat is lezen?	91
3	Theorieën van T1-lezen	91
4	Kennis en vaardigheden	93
4.1	Vocabulaire	93
4.2	Kennis van tekstorganisatie en teksttypen	95
4.3	Onderwerps- en achtergrondkennis	96
4.4	Metacognitieve kennis en vaardigheden	97
5	Lezen en taalkennis	99
6	Doelen en doelgroepen	99
	PRAKTIJK	
7	Enkele uitgangspunten	101
8	De eerste stappen	102
8.1	Leesonderwijs aan beginners: een voorbeeld	102
8.2	Leesonderwijs aan beginners: materiaal, opdrachten en behandeling	103
9	Leesonderwijs aan meer gevorderde T2-leerders	106
9.1	Ontwikkeling leeservaring: fun-reading	107
9.2	Kennis van T2-teksteigenschappen	108
9.3	Ontwikkeling metacognitieve vaardigheden	110
10	Leermiddelen	112
11	Leeswijzer en overige literatuur	113

6	Spreeken	115
	CHRIS VAN VEEN	
	THEORIE	
1	Inleiding	116
2	Wat is spreekvaardigheid?	117
2.1	Kenmerken van gesproken taal	117
2.2	Gesproken en geschreven taal	119
2.3	Spreeken: praten en plannen tegelijk	120
2.4	Soorten gesproken taal	120
3	Wat moeten cursisten moeite bij het spreken?	121
4	Waarmee hebben cursisten moeite bij het spreken?	122
4.1	Inleiding	122
4.2	Strategische kennis	123
4.3	Socioculturele kennis	124
4.4	Kennis van teksten	124
4.5	Uitspraak	125
4.6	Taalhandelingen	126
5	Samenvatting	126

	PRAKTIJK	
6	Inleiding	127
7	Wanneer met spreekvaardigheid beginnen?	127
8	Structuur aanbrengen in het oefenen van spreekvaardigheid	128
9	Oefeningen en werkvormen	130
9.1	Gesprekken	130
9.2	Monologen	133
9.3	Verstaanbaarheidsfactoren: prosodie	134
9.4	Klanken	135
9.5	Lichaamstaal	136
10	De rol van spreekvaardigheid bij andere vaardigheden	136
11	De correctie van spreekfouten	138
12	Omgaan met spreekangst	138
13	Samenvatting	139
14	Leeswijzer en overige literatuur	139

7	Schrijven	143
	INEKE VEDDER	
	THEORIE	
1	Inleiding	144
2	Wat wordt er bedoeld met schrijfvaardigheid?	145
3	Welke vaardigheden en kennis?	147
3.1	Cognitieve vaardigheden	147
3.2	Feitenkennis	147
3.3	Taalkennis van de T2	147
3.4	Retorisch-pragmatische kennis van de T2	147
4	Schrijven: van product- naar procesbenadering	148
5	Kenmerken van goede en zwakke schrijvers	149
5.1	Tekststructuur	149
5.2	Schrijfproces	149
6	Schrijven in moedertaal en tweede taal	150
7	Schrijfconventies in moedertaal en tweede taal	151
8	Teksttypen	152
9	Schrijftaken voor hoger opgeleiden	153
10	Schrijfvaardigheid voor lager opgeleiden	154
11	Fasen van het schrijfproces en soorten schrijfpodochten	155
12	De beoordeling van schrijfvaardigheid	156
12.1	Wel of geen correctie?	156
12.2	Soorten fouten	157
12.3	Factoren die bij de correctie van fouten een rol spelen	158
13	Revisie als onderdeel van het schrijfproces	159
14	Schrijven met de computer	159

	PRAKTIJK	
15	Planningsfase: voorbereidende oefeningen op het schrijven	160
15.1	Het verzamelen van informatie	160
15.2	Reproductieve oefeningen	161
15.3	Recombinatieoefeningen	161
16	Schrijffase	162
16.1	Geleide oefeningen	162
16.2	Vrij schrijven	162
17	Voorbeelden van revisieopdrachten	163
18	Correctiesymbolen	164
19	Leeswijzer en overige literatuur	166

8 Woordenschat 167

BART BOSSERS

	THEORIE	
1	Kennis van woorden: het hart van taalkennis en taalvaardigheid	168
2	Woorden leren is geen begripsontwikkeling	168
3	Wat valt er wel aan een woord te leren?	168
3.1	De betekenis van woorden	169
3.2	Relaties tussen woorden	170
4	Moeilijke en eenvoudig te leren woorden	171
4.1	Basiswoorden en varianten	171
4.2	Concrete en abstracte woorden	172
4.3	Cognaten	172
5	Woorden leren is geen begripsontwikkeling?	173
	PRAKTIJK	
6	Enige uitgangspunten	174
6.1	Systematisch aanbod en incidenteel leren van woorden	174
7	Systematisch aanbod van de belangrijkste woorden	176
7.1	Beginnerskenmerken	176
7.2	Hoeveel woorden?	176
7.3	Welke woorden komen in aanmerking? Selectie	177
7.4	Het aanbieden van nieuwe woorden in de les	181
7.5	Twee problemen: signaalwoorden en idioom	185
8	Optimalisering van incidentele verwerving	186
8.1	Woordleerstrategieën	186
8.2	Samenvatting	189
9	Woordenschatonderwijs aan lager opgeleiden	190
10	Hulpmiddelen	190
11	Leeswijzer en overige literatuur	192

9 Grammatica 195

JAN HULSTIJN

	THEORIE	
1	Inleiding	196
2	De plaats van grammatica in het NT2-onderwijs	197
3	Het effect en de functie van grammaticaonderwijs	197
4	Wat is grammatica?	197
5	Samenvatting theorie	199
	PRAKTIJK	
6	Wanneer wel en wanneer geen expliciete regels?	199
6.1	Lexicale (woordgebonden) regels	199
6.2	Regels voor weinig frequente verschijnselen	200
6.3	Receptieve of ook productieve beheersing?	200
6.4	Is het verschijnsel eenvoudig uit te leggen?	200
7	Uitleg van grammaticaregels	201
7.1	Het moment van behandeling	201
7.2	Niet alles tegelijk: eenvoud boven geldigheid	201
7.3	Uitleg voor receptieve of productieve doelen	202
7.4	Uitleg voor beginners of gevorderden	203
7.5	Het uitleggen van een regel	203
7.6	Het gebruik van Nederlandse en internationale (Latijnse) termen	206
7.7	Eerst de regel of eerst voorbeelden?	
	Zelf de regel laten ontdekken?	206
7.8	De verschillen tussen het Nederlands en de TI van cursisten	207
8	Grammaticaoefeningen	208
8.1	Toepassing van grammaticaregels in sterk gestuurde oefeningen	208
8.2	Aandacht voor grammaticale correctheid in schrijftaken	208
8.3	Aandacht voor grammaticale correctheid in spreektaken	209
8.4	Het corrigeren van grammaticafouten	210
8.5	Krompraters	210
9	De cursist als bewaker van het grammatica-leerproces	211
9.1	Praten over de rol van grammatica	211
9.2	De omgang met hulpbronnen	212
10	Samenvatting praktijk	212
11	Leeswijzer en overige literatuur	213

10	Alfabetisering	215
	JEANNE KURVERS EN KIM VAN DER ZOUW	
1	Inleiding	216
1.1	Uitgangspunt	216
1.2	Aziza's klas	216
2	De ene analfabeet is de andere niet	216
2.1	Beheersing van het Nederlands	216
2.2	Analfabeet of niet (helemaal)?	216
2.3	Schoolervaring en leervermogen	218
3	Leren lezen en spellen	218
3.1	De basis	218
3.2	Leren lezen in een alfabetisch schriftsysteem	219
3.3	Leren spellen	222
3.4	Leren lezen van teksten	224
4	Leren schrijven	224
4.1	De schrijfbeweging	224
4.2	De letters	226
5	Leren lezen en schrijven in een tweede taal	227
5.1	Een basiswoordenschat	227
5.2	Klanksysteem en decoderen	227
5.3	Mondelinge vaardigheden en tekstbegrip	228
6	Didactiek van het alfabetiseren	228
6.1	Globaalmethode	229
6.2	Structuurmethode	231
6.3	Ervaringleren	234
6.4	Discussie	235
7	Leeswijzer en overige literatuur	236

11	Toetsing	237
	JAN HULSTIJN	
1	Inleiding	238
2	Toetsing als deel van evaluatie	239
3	Eisen aan toetsen	242
3.1	Validiteit	243
3.2	Betrouwbaarheid	243
3.3	Efficiëntie	244
3.4	Verenigbaarheid van de drie primaire eisen	244
3.5	Secundaire eisen	245
4	Toetsanalyse	246
4.1	Luistervaardigheid	246
4.2	Leesvaardigheid	248
4.3	Spreekvaardigheid	250
4.4	Schrijfvaardigheid	251
4.5	De cloze-toets	252

5	Toetsconstructie	253
5.1	Verstavaardigheid	253
5.2	Luistervaardigheid	253
5.3	Leesvaardigheid (tekstbegrip)	254
5.4	Spreek- en schrijfvaardigheid	254
6	Toetsbatterijen voor het NT2-onderwijs aan volwassenen	255
7	Leeswijzer en overige literatuur	257

Bijlage: Leergangbeoordeling **259**

	JAN HULSTIJN	
1	Inleiding	260
2	Samenstelling leermiddelenpakket	260
3	Doelgroep	260
4	Doelen	260
5	Leerstof (in termen van kennis en vaardigheden)	260
5.1	Taalspecifieke componenten	260
5.2	Oefeningen	261
5.3	Niet-taalspecifieke kennis en vaardigheden	261
6	Methode	262
7	Leerstofselectie	262
8	Leerstofordening	262
9	Taalaanbod	262
10	Aandacht voor grammatica	262
11	Differentiatie van en zelfstandig werken	263
12	Toetsen	263
13	Docentenhandleiding	263
14	Materiële aspecten	263
15	Prijzen	263

Bijlage: Leermiddelen Nederlands als tweede taal **264**

Index **267**

Biografieën auteurs **280**

Index

- A-oefening 128, 129
- aantekeningen maken 85, 86, 152, 163
- aanvankelijk spellen 242
- aarzeling 117, 118, 119, 120
- ABCD
 - model 33, 45, 128
 - ordening 33
- accent
 - tongval 77, 79, 116, 125
 - woord- en zins- 119, 134
- activiteit van de cursist 38, 41, 42, 43, 45, 46, 48
- afleiden
 - uit de context 96, 98, 104, 107, 188
 - uit de woordvorm 188
- afleider 243, 254
- afleidingen 171, 189
- alfabet 217, 221, 235
- alfabetisch schrift 217
- alfabetiseren 216, 219, 227, 228, 231, 234, 235
 - didactiek van het 228
- alfabetisering 91, 216, 217, 218, 219, 227, 228, 229, 234
- algemene maatschappelijke redzaamheid 20, 26, 34, 121, 126, 260
- analfabeet 216, 217, 218, 224
- analogie 28, 29
- analyse
 - auditieve 219, 221, 231
 - syntactische 92
 - visuele 91, 92, 219, 221, 231
- analytische vaardigheden 147
- antoniem 181, 183
- antropologie 57
- audio-lexicale
 - benadering 30
 - methode 30, 31, 128, 262
- audio-linguale
 - leergang 29
 - methode 29, 31, 127, 196, 201, 262
- audio-visuele media, gebruik van 47, 50, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 119
 - 130, 133, 176, 177, 209
- authentieke teksten 32, 933, 103, 104, 106, 109, 112, 113, 262
- automatiseren 220, 221, 222, 228, 231
 - woordherkenning 91, 92, 94
- autonoom leren 191
- B-oefening 128, 129
- basiseducatie 19
- BE 19, 23
- beginners 32, 33, 80, 87, 90, 100, 102, 103, 104, 105, 109, 110, 112, 113, 127, 128, 129, 131, 156, 175, 176, 178, 180, 185, 188, 191, 201, 202, 203, 205, 211, 212, 218, 225, 235, 238, 256, 262
- beginnerskenmerken 176
- begintermen 241
- begrijpelijkheid 116
- begrijpen 90, 91, 92, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 103, 105
- begrijpvaardigheid 80, 81, 83, 84, 85, 87, 129
- begrip (zie ook concept) 168, 169, 172, 173, 184
 - abstract 182
 - cultuurgebonden 97, 100, 190
- begripsoefeningen 83, 85, 87
- behaviorisme 28, 29, 30
- behavioristische leerpsychologie 28, 29
- beheersingsleren 19, 26, 29, 31
- beheersingsniveau 18, 19, 22, 23, 25, 27, 31, 38, 46, 47, 81, 85, 86, 121, 122, 126, 150, 156, 158, 159, 162, 175, 177, 231
- IAV-niveaus 20, 21, 22, 24, 25, 27
- SLO-niveaus 21, 22, 23, 25
- SVE-niveaus 20, 21, 22, 23, 25, 34
- verschillen in 45, 46, 47, 48, 51, 86
- beleefdheidsstrategieën 66
- benadering 13, 29, 30, 31
 - functioneel-notionele 27, 29, 262
 - natuurlijke 30, 31, 34, 196
 - receptieve 262
- beoordeling van schrijfvaardigheid 156, 157, 158, 159
- beoordelingscriteria van een oefening 44, 45, 47, 49, 50
- beroepssprekvaardigheid 121, 122
- betekenisnetwerken 63, 64
- betekenisrelaties 96, 100
- antonymie 170

- hyponymie 170
- onderschikking 170
- tegenstelling 170
- betoog, opbouw van een 78, 124, 138, 149, 151
- betrouwbaarheid
 - van een toets 238, 240, 242, 243, 244, 245, 253, 254
- beurten geven 39, 44, 63
- beurtwisseling 121, 125
- bias 245
- bottom up
 - theorieën 91, 92
 - vaardigheden 91, 93, 101
 - verwerking 72, 75, 93
- C-oefening 46, 128, 129, 131
- cesuur 241, 242, 244, 246
- CITO-niveaus (zie IAV)
- CITO-toets (zie IAV)
- civiel effect 22, 24
- civilisation 57
- cliché 130
- cloze-toets 252, 253, 255
- clusters 125, 135
- cognaten 104, 172, 173
- cognates 172
- cognitieve
 - leerpsychologie 28, 29
 - ontwikkeling 15, 17
 - vaardigheden 147, 148
- cognitieve vaardigheden 149, 153
 - analytische vaardigheden 147
 - geheugenvaardigheden 147
 - planningsvaardigheden 147
 - selectievaardigheden 147
- communicatiestrategie 120, 123
- communicatieve
 - fouten 157, 158
 - grammatica 198, 213
 - methode 262
 - oefeningen 32, 33, 128, 129, 130, 131, 132, 139, 155, 156, 160
 - rollen 17, 19
- compact disc 260
- compensatiestrategie 80, 92, 99, 114, 120, 123, 150

- benadering 124
- formule 123
- neologisme 123
- omschrijving 123, 126
- ontlening 123
- stoplap 123
- vermijding 123
- zwijgen 124
- computer als schrijfinstrument 159, 161
- computeroefeningen 159, 260, 262
- computerondersteund onderwijs 191
- concept (zie ook begrip) 61, 63, 64, 69, 168, 169
 - cultuurbepaald 63
- concrete doelen 38, 39, 43, 46, 47, 49
- consistentie van een toets 243, 244
- consolideren (zie woorden inoefenen)
- context 72, 73, 74, 75, 76, 78, 80, 91, 95, 104
 - betekenis afleiden 92, 93, 94, 96, 98, 104, 107, 187
 - zinnen 182, 184
- correctie 86, 138, 144, 145, 156, 157, 158, 159, 160, 164, 166, 210
 - symbolen 157, 159, 160, 164, 165
- creatief schrijven 146, 147, 152, 153, 156
- creative writing 152
- cross-cultural dialogue 59
- cross-culturele leersituatie 57
- cultural advance organizer 65, 69
- culturele bias 69
- culturele interferentie 97, 190
- cultuur 17, 19, 56, 57, 59, 174, 261
 - als sociaal gedrag 57
 - antenne 57
 - behavioristische benadering 57
 - cognitieve benadering 58
 - derde plaats 59
 - dubbelperspectief 61
 - dynamisch karakter van 59
 - en taalonderwijs 57, 261
 - event schemes 58
 - functionalistische benadering 57
 - groepskarakter 59
 - in brede zin 57
 - in enge zin 57
 - onbewust karakter 59, 61

- overeenkomsten/verschillen 59, 60, 63, 66, 69
- person schemes 58
- schema's 58
- symbolische benadering 58
- cultuurbepaald 63, 97, 100
- cultuurgebonden 135, 190
- cultuurspecifieke kenmerken van gesprekken 136
- cultuurverschillen 56, 59
- curriculumafhankelijke toetsen 241
- curriculumonafhankelijke toetsen 241, 242, 255
- cursistbegeleiding 46
- cursus 13, 19, 20, 25
- cyclische ordening 23, 26, 31, 203
- D-oefening 46, 128, 129, 131, 132
- decoderen 93, 221, 227, 231, 235
 - training 229
- deelvaardigheden 219, 221, 231
- deelvaardigheidstoetsen 239, 242, 243
- diagnostische toetsen 242, 256
- dialect 78, 80, 169
- dialogische pedagogie 59
- dictée 84, 85, 216, 222, 224, 243, 247, 252, 253
- dictogloss 85
- didactiek 13, 16, 19, 27, 34
- differentiatie 262
 - externe 20
 - interne 46, 47, 48
- directe methode 196, 262
- discontinuïteit 149
- discriminatie
 - auditieve 219, 221
 - visuele 219, 221
- doelen 12, 21, 26, 27, 34, 260
 - concrete 38, 39, 43, 46, 47, 49
 - educatieve 34
 - globale 38, 39
 - professionele 34
 - sociale 34
- Doelenboek (zie sve-doelenboek)
- doelenpublicaties 19, 21, 23, 25, 26, 27, 30, 34
- doelgroepen 19, 20, 26, 32, 34, 260, 262

- doelmatigheid 22, 24, 27, 34
- doelstelling 79, 86
- drempelniveau 22, 23, 26
 - voor het Nederlands 22
- dubbelperspectief 61
- duur 135
- educatieve
 - doelen 34, 261
 - profielen 19, 20, 26, 34
 - redzaamheid 20, 26, 34, 121, 126, 133, 260
- efficiëntie
 - van een toets 242, 244, 245, 252
- eindtermen 19, 21, 22, 26, 27, 241
- ellips 117, 130
- ervaren lezer 98, 99
- ervaringsleren 228, 234, 235
- etniciteit 56
- etnische cultuurverschillen 56
- evaluatie (zie ook toetsing) 22, 39, 42, 239
 - cursistvolgsysteem 239
 - intervisie 239
 - procesevaluatie 240
 - productevaluatie 240
 - zelfevaluatie 240
- EVITA 256
- experience story 234
- extensief lezen 92
- externe differentiatie 20
- false friends 173
- feedback 39, 46, 49, 50, 51, 138, 156, 157, 170, 208, 210, 222, 228
- filler 118
- flexibilisering 46
- folklinguistics 63
- foneem 217, 219, 221, 222, 223, 235
 - grafeem, correspondentie 231
- fonologie (zie klanksysteem)
- formaliteit, mate van 145, 149, 151
- formule 118, 123, 130, 132, 176, 185
- formuleren 148, 149, 150, 155
- foutencorrectie 31, 32, 138, 139, 140, 210, 262

- frequentie 94, 178
 -effect 94
 frontaal onderwijs 62
 frustrational level 93
 fun-reading 101, 172
 functie (zie taalfunctie)
 functiewoorden 76, 176, 184
 functionaliteit 149, 155
 functioneel
 analfabeet 217
 taalgebruik 122, 139
 -notionele benadering 27, 29, 30, 31, 262
 functionele
 doelen 23, 26, 32
 opvatting van taalvaardigheid 26
 relaties 95, 96, 100
 funderende educatie 20, 26
- gatentekst 176, 183, 187, 248, 250
 gebaren 117, 119, 124
 gedragspecificatie 14
 geheugen 73, 94, 148, 169, 170, 171, 172, 182, 184, 229, 247, 248, 250
 steuntjes 152
 vaardigheden 147
 geïntegreerde werkvormen 85, 86, 87
 geleide oefeningen 156, 162
 geletterd 226
 geletterdheid 90, 217
 geluidsstroom 119
 generatieve woorden 234
 geschreven taal 119, 122
 gesproken taal
 aanrakingen 124, 125
 aarzeling 117, 118, 119, 120, 126
 beurtwisseling 117, 130
 cliché 130
 communicatiestrategie 120, 123
 compensatiestrategie 120, 123
 duur 125, 135
 eenvoudige zinnen 117, 118, 126
 ellips 117, 130
 filler 118
 formule 118, 126, 130, 131, 132
 gebaren 117, 119, 124, 125
 geluidsstroom 119
 herformulering 118, 123, 130
 herhaling 118
 interactioneel 121, 126, 130
 intonatie 117, 119, 120, 125, 126, 127, 135
 kenmerken 117
 klanken 116, 117, 119, 120, 122, 123, 125, 126, 134, 135, 136, 140
 lichaamsafstand 123, 124, 125
 lichaamstaal 116, 117
 mimiek 117, 119
 non-verbale aspecten 117, 119, 123, 124
 oogcontact 124
 pauzes 118, 120
 prosodie 117, 119, 125, 126, 134, 140
 ritme 76, 77, 82, 117, 120, 125, 126, 131, 135
 routine 118
 small-talk 121
 stemvolume 119, 125, 135
 stoplap 118, 120, 126, 130, 131
 tekst 117
 tempo 117, 119, 125, 135
 timbre 119
 toonhoogte 125, 134
 topicalisatie 118
 transactioneel 121, 126, 130
 uitspraak 116, 117, 125, 126, 127, 135, 136, 138, 139, 140
 verbale aspecten 117, 123, 124
 verdubbeling van onderwerp en persoonsvorm 118
 woord- en zinsaccent 119, 134
 woordaccent 119, 120, 125
 zakelijke gesprekken 121, 122
 zelfcorrectie 118, 120, 123
 zelfonderbreking 117, 118, 119, 120
 zinsaccent 119, 125
 gestuurde oefening 129, 130, 131
 gevorderden 80, 85, 87, 94, 95, 99, 100, 106, 107, 108, 112, 113, 129, 131, 133, 169, 175, 176, 178, 180, 185, 191, 203, 212, 255
 globaalmethode 229, 231, 235
 globale
 doelen 38, 39

goede luisteraar 72, 73, 74
 goede schrijver 149, 150
 grafeem-foneem, koppeling 221, 235
 grammatica 13, 23, 24, 26, 27, 32, 34, 48, 116, 121, 122, 123, 127, 128, 138, 197, 262
 correctie 210
 receptieve of productieve beheersing 200
 termen 206
 uitleg 201, 202, 203
 -onderwijs 32, 34
 -vertaalmethode 29, 262
 kennis 90, 92, 93, 95
 groepswerk 131, 139

 halfgevoorderden 83, 87, 100, 106, 108, 110, 112, 113, 133, 160, 180, 191, 256
 handschrift 145, 146, 155, 158, 242, 255
 hardop lezen 90, 94, 228, 234
 herformulering 118, 123, 130
 herhaling 94, 98, 101, 107, 118
 herlezen 91, 111, 149, 150, 155
 hulpvragen 123
 hyponiem 170, 173, 183

 IAV 21, 22, 24, 25, 26, 27, 240, 241, 242, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 255
 idioom 32, 77, 78, 131, 158, 185
 herkennen van 186
 inoefenen van 185
 selectie van 185
 semantiseren 185
 impliciete verwerving 29
 incidentele fouten 157
 independent reading level 93
 individuele leerkaart 41, 43, 47
 individuele leertrajecten 46
 informatiekloof-oefeningen 130, 131, 140
 information gap-oefeningen 130
 inhoudswoorden 76, 86, 208, 253
 input 72

Instaptoets anderstaligen volwassenen (zie IAV)
 institutional writing 152
 institutioneel schrijven 153
 instructie bij oefeningen 39, 46, 48, 52, 108
 instructietaal 79
 instructional level 93
 instrumentele motivatie 125
 intake 238, 239, 240, 242
 Intaketoets NT2 240, 241, 243, 246, 253, 255
 integratieve motivatie 125
 intelligentie 18, 19
 intensief lezen 91, 105
 interactieve
 theorieën 92, 114
 werkvormen 85, 86
 interactioneel
 taalgebruik 78, 121, 126, 130
 interculturele communicatie 57
 interferentiefouten 157
 interlanguage 28
 internationale woorden 104, 172
 interne differentiatie 46, 47, 48
 interpunctie 23, 147., 155, 158, 261, 262
 intonatie 14, 23, 45, 49, 50, 76, 83, 117, 119, 120, 135, 205, 210, 242, 260
 regels 135
 invuloefeningen 161

 kennis van de wereld 73, 78, 86, 92, 93, 96
 kennisgestuurde verwerking 73, 92
 kijkvragen 81
 klank
 -letterkoppeling 231, 235
 -tekenkoppeling 229, 235
 klanken 73, 75, 76, 77, 82, 116, 117, 119, 120, 122, 123, 125, 126, 134, 135, 136, 140
 betekenisonderscheidende 75
 onderscheiden 75, 82
 klank
 systeem 13, 15, 17, 19, 24, 27, 32, 223, 227, 228
 verandering 76, 77

zuiver 231, 235
 klemtoon (zie woordaccent)
 Krashen 30, 31
 kritische leeftijd 125
 krompraters 210, 213

 label 168, 169
 Landeskunde 57
 lange-termijngeheugen 148
 lay-out 104, 146, 158
 leeftijd 18, 19, 20
 leerbehoeften 19, 20
 leergang 12, 13, 23, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 260
 leergang
 aandacht voor grammatica 262
 differentiatiestof 263
 docentenhandleiding 263
 doelen 260
 doelgroep 260
 leerstof 260
 leerstof ordening 260
 leerstofselectie 26a0
 materiële aspecten 263
 methode 262
 onderdelen 260
 samenstelling 260
 taalaanbod 262
 toetsen 263
 leerkaart 41, 43, 47
 leerpsychologie 13, 27, 28, 29, 30, 31
 behavioristische 28, 29
 cognitieve 28, 29
 leerstijl 210
 leerstofordening 19, 26, 27, 28, 30, 31, 34, 262
 cyclische 23, 31
 leerstofselectie 29, 262
 leerstrategieën 18, 19, 261
 leervaardigheid 261
 leervermogen 90, 218
 leerwegen 24
 leerwensen 20
 leesdoel 93, 98, 110, 111, 112

leessnelheid 94, 99, 108
 leesstrategieën 92, 98, 99, 107, 110, 112, 114
 leesvaardigheid (zie lezen)
 leesvoorwaarden 92, 94, 103, 219
 leren leren 18, 42, 43, 261
 leren lezen 90, 91, 98, 99, 100, 101, 216, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 225, 227, 228, 234, 235
 leren van teksten 224
 leren schrijven 216, 218, 219, 222, 223, 224, 226, 227, 228, 234, 235
 leren spellen 222, 223, 224, 229
 lettertype 226
 regels 199, 212
 samenhang 95
 lexicon 221, 222, 228
 lezen 17, 98, 99, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 231, 234
 T1 versus T2 99
 achtergrondkennis 93, 96, 97, 99, 100, 101, 105, 107
 begrijpen 90, 91, 92, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 103, 105, 114
 begrijpend 224, 235
 extensief 92
 flexibiliteit 93
 fun-reading 101, 107
 functioneel 104, 235
 intensief 91, 105
 kennis van het onderwerp 93, 96, 100, 111
 leesdoel 93, 98, 110, 111, 112
 leessnelheid 94, 108
 raders 91
 scannen 92, 261
 skimmen 92, 261
 spellend 99, 101, 220, 221, 228, 231, 235
 spellers 91
 technisch 91, 242
 voorspellend 239
 voorspellend lezen 92, 112, 113, 114
 voorspelstrategieën 92
 woordidentificatie 92
 lichaams
 afstand 123, 124
 taal 116, 117

- linguïstisch universele 76
- listing 190
- lokale fouten 157, 159
- luisteraar
 - docent als 61, 69
- luisteren 17
 - aandachtig luisteren 73
 - aantekeningen maken 85, 86
 - begrijpen 72, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 85, 86, 87
 - begrijpend luisteren 73
 - begrip 73
 - gericht luisteren 73
 - globaal begrip 73
 - globaal luisteren 73
 - grammaticakennis 77
 - intensief luisteren 73
 - interactief luisteren 73
 - kennis van formeel taalgebruik 78
 - kennis van gespreksverloop 78
 - kennis van het onderwerp 78
 - kennis van idiomatisch taalgebruik 77
 - kennis van informeel taalgebruik 77
 - kennis van opbouw betoog 78
 - naar instructies 73
 - nauwkeurig luisteren 73
 - oriënterend luisteren 73
 - radio 74, 80, 81, 86
 - samenhang met andere vaardigheden 85
 - selectief luisteren 73
 - telefonische mededelingen 84
 - televisie 74, 80, 81, 83, 87
 - verstaan 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 84, 85, 86, 87
 - voorspellend luisteren 73
 - woordenschatkennis 77, 80
- luistervaardigheid (zie luisteren)
- matching-oefeningen 161
- metacognitieve
 - kennis 97, 99
 - vaardigheden 93, 97, 98, 99, 100, 101, 106, 107, 110
- methode 12, 13, 16, 27, 30, 33, 34, 90, 260, 262
 - audio-lexicale 30, 128, 262
 - audio-linguale 29, 127, 196, 262
 - communicatieve 31, 104, 262
 - Delftse 31, 262
 - directe 196, 262
 - grammatica-vertaal 29, 262
 - natuurlijke 262
- methoden 29, 31
- mime 123
- mimiek 81, 82, 117, 119
- moedertaal
 - invloed op het Nederlands 15, 16, 123, 124, 125, 126, 127, 135, 207
 - accent 125
 - filter 223
- moeilijkheidsgraad van een toets 243, 244, 248, 255, 256
- monitor 148
- monoloog 121
- morfologie (zie woordbouw)
- motivatie 18, 19, 30
 - behoud van 38, 40, 46, 48, 51
 - bevordering van 38, 40, 46, 48, 51
 - instrumentele 125
 - integratieve 125
 - soort 125
 - van de docent 51
- multimedia 46
- nabespreken van een oefening 39, 40, 44, 50, 131, 159
- naschrijven 216, 225
- natural approach 196
- natuurlijke
 - benadering 30, 31, 34, 196
 - methode 262
 - verwerving 14, 15, 16, 17, 18, 19
- nauwkeurigheid
 - van een toets 242, 243, 254
- netwerk (zie woord)
- nieuwkomers 20, 26
- Niveau-indicator 241, 256
- niveaus (zie beheersingsniveaus)
- normen en waarden 57, 59, 63
- noties 27, 30

objectiviteit

van een toets 240, 241, 243, 244

observeerbaar gedrag 38, 43, 47

observeren van collega-docenten 52

oefening

beoordelingscriteria 44, 45, 47, 49, 50

doel 38, 39, 40, 43, 44, 46, 49

gestuurd 129, 130, 131

informatiekloof 130, 131, 140

information-gap 130

nabespreken 39, 40, 44, 50, 132, 159

ongestuurd 129

opbouw 127, 128, 129, 130, 139

uitleg 40

omschrijving 127

onbeklemtoonde /u/ 125, 135

onderwijs op maat 46

ongeleterdheid 217

ongestuurde oefening 129

ontlening 123

ontwikkelingsfouten 16, 17, 19, 28, 30, 31, 157

oogcontact 124

open leercentrum 46, 47

orthografie 217, 222

overgangstoetsen 238, 239, 241, 242, 246, 251, 252, 253, 254

overgeneralisatie 16, 19

overhoringen 241, 242, 253

passieve vaardigheden 72

pauzes 118, 120

penbeheersing 225

personal writing 152

persoonsgebonden 135

persoonskenmerken

kritische leeftijd 125

plaatsingstoetsen 240, 242, 255

plannen 120, 148, 149, 155, 160

planningsvaardigheden 147

pragmatische fouten 157, 158

pre-communicatieve oefeningen 33, 128, 129, 130, 139, 155,

156, 160

procesevaluatie 240

productie 17, 19

productieve oefeningen 129, 130, 136

productevaluatie 240

professionele doelen 34, 261

professionele redzaamheid 20, 26, 34, 121, 126, 133, 260

prosodie 117, 119, 125, 126, 134, 140

public writing 152

publiek schrijven 152

quasi-lezen 220

receptie 17, 19

vóór productie 17, 27, 33

receptieve oefeningen 129, 134, 136

receptieve benadering 262

recombinatioefeningen 156, 161, 162

redzaamheid 121

algemene maatschappelijke 20, 26, 34, 121, 126, 260

educatieve 20, 26, 34, 121, 126, 133, 260

professionele 20, 26, 34, 121, 126, 133, 260

sociale 22, 25, 34, 121

register 124, 134, 145, 148, 151, 261

remediale toetsen 242

repair (zie zelfcorrectie)

repetities 238, 241, 242

reproduceerbaarheid van een toets 243, 244

reproductieve oefeningen 129, 156, 161

revisie 144, 145, 148, 155, 156, 157, 159, 160, 162, 163, 164

ritme 76, 77, 82, 117, 120, 131, 135

ROC-toets (zie Intaketoets NT2)

routine 118, 176, 185

samenstellingen 171, 188, 189

scannen 92, 261

scenario 132, 140

schematheorie 58

event schemes 58

person schemes 58

rolschema 58

schooltaal 178, 192

-woorden 175, 178

schriftsysteem 217, 219, 221, 227

alfabetisch 217, 219, 220, 222, 227, 228
lettergrepschrift 216, 217
logografisch 217
niet-alfabetisch 217
schrijfangst 146, 156
schrijfbeweging 224, 225
schrijfconventies 145, 146, 147, 151, 152, 157
schrijfdoel 145, 146, 148, 149, 150, 153, 154, 155, 156, 158, 159, 162
schrijfmotoriek 219, 222, 225, 229
schrijfprocessen 148, 149, 150, 151, 155, 156, 159, 162, 166
schrijfprocessen, evalueren 147, 148, 150, 151, 155
schrijfprocessen, formuleren 148, 149, 150, 155
schrijfprocessen, herlezen 149, 150, 155
schrijfprocessen, plannen 148, 149, 155, 160
schrijfprocessen, revisie 144, 145, 148, 155, 156, 157, 159, 160, 162, 163, 164
schrijfstrategieën 148, 150
schrijftaal 119
schrijfvaardigheid (zie schrijven)
schrijven 17, 145, 216, 217, 218, 219, 222, 223, 225, 226, 227, 234
als conceptueel-linguïstische activiteit 146, 150
als proces 148
als product 148
als zelfexpressie 147
analytische beoordeling 158
beoordeling 156, 157, 158, 159
cognitieve vaardigheden 147, 148, 149, 153
communicatiesituatie 149
communicatieve fouten 157, 158
communicatieve oefeningen 155, 156, 160
compensatiestrategieën 150
computer 159, 160
correctie 144, 145, 156, 157, 158, 159, 160, 164, 166
correctiefase 155
correctiesymbolen 157, 159, 160, 164, 165
creatief 146, 147, 152, 153, 156
creative writing 152
deelvaardigheden 147, 155, 159
discontinuïteit 149
feitenkennis 147
functionaliteit 149, 155

gedicht maken 146, 147, 152
geheugensteuntjes 152
geleide oefeningen 156, 162
genereren 148, 149, 150
globale beoordeling 158
globale fouten 157, 158
handschrift 145, 146, 155, 158
herschrijven 145, 155
idioom 158
in de moedertaal 144, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 160
in de tweede taal 144, 147, 148, 149, 150, 151, 153, 154
institutional writing 152
institutioneel schrijven 153
invuloefeningen 161
kennis van het onderwerp 147, 148
kennis van het publiek 146, 147, 148, 149, 158, 159
lange-termijngeheugen 148
lay-out 146, 158
lokale fouten 157, 159
matching-oefeningen 161
monitor 148
motorisch-technische aspecten 145, 153, 154, 155
organiseren 148, 150
personal writing 152
planningsfase 148, 155, 160
pragmatische fouten 157, 158
pre-communicatieve oefeningen 155, 156, 160
public writing 152
publiek schrijven 152
recombinatioefeningen 156, 161, 162
reproductieve oefeningen 156, 161
retorisch-pragmatische conventies 147, 151
revisiefase 145, 148, 155, 156, 159
schrijfangst 146, 156
schrijfconventies 145, 146, 147, 151, 152, 157
schrijffase 155, 160, 162
sociaal schrijven 152
social writing 152
studie-schrijven 152
study writing 152
taalondersteunend 146, 147
tekstopbouw 146, 149, 151, 155, 157, 158, 163

tekststructuur 147, 149, 150, 151, 155, 159, 164
 transactioneel 146, 147
 vormfouten 157, 158, 164
 vrije oefeningen 156
 woordfouten 145, 157
 sjwa 76, 77, 125, 134, 135
 screening 242, 256
 selectievaardigheden 147
 selectieve toetsen 241, 256
 semi-analfabeet 217
 semi-authentieke teksten 106, 112
 short-circuit hypothese 99
 signaalwoorden 85, 95, 99, 100, 106, 108, 122, 125, 134, 151, 152,
 172, 184, 185, 187, 191
 skimmen 92, 261
 slo-vakindeling 21, 22, 23, 25, 26, 260
 small-talk 121
 sociaal schrijven 152
 social writing 152
 sociale
 doelen 34, 261
 vaardigheid 121, 122
 socioculturele
 kennis 123, 124
 regels 123
 spellen 218, 219, 221, 223, 228
 aanvankelijk 242
 fonetisch 223
 spellend lezen 99, 101, 220, 221, 228, 231, 235
 spelling 13, 23, 147, 149, 150, 155, 158, 159, 163, 198, 202, 208,
 209, 212, 243, 252, 255, 261, 262
 Nederlandse 222
 -patronen 221
 spreekangst 127, 138, 139
 spreekdwang 128
 spreekfouten 127, 138
 spreekkaartjes 131, 132, 140
 spreektaalidoom 77, 87
 spreektempo 75, 76, 77, 119, 125, 135, 247, 254
 spreekvaardigheid (zie spreken)
 spreken 17, 45, 46, 49, 116, 117, 120
 communicatieve oefeningen 128, 129, 130, 131, 132, 139

correctie 138
 foutencorrectie 139, 140
 pre-communicatieve oefeningen 128, 129, 130, 139
 productieve oefeningen 129, 130, 136
 receptieve oefeningen 129, 134, 136
 samenhang met andere vaardigheden 127
 Staatsexamens NT2 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 34, 175,
 242, 243, 245, 253, 254, 257, 260
 standaard-Nederlands 77, 78, 79
 stemvolume 75, 119, 125, 135
 stereotypen 63, 69
 stereotypering 63, 66
 stille periode 128
 stomme e (zie sjwa)
 stoplap 118, 120, 123, 130, 131
 strategische kennis 92, 93, 94, 98, 107, 110, 11, 112, 123
 structureerstrook 231
 structuur aanbrengen 38, 39, 40, 45, 50
 structuurmethode 229, 231, 235
 studie-schrijven 151
 studievaardigheid 20, 46, 248, 250, 252, 256, 261
 study writing 152
 sturing 129, 155, 156, 159, 162
 sve-Doelenboek 12, 21, 22, 23, 25, 26, 32, 34, 38, 81, 121, 154,
 177, 191, 192, 197, 200, 213, 260
 synoniem 181, 182, 183, 186
 syntaxis (zie zinsbouw)
 synthese
 auditieve 219, 221, 231
 visuele 219, 231
 synthetische
 methode 229
 werkwijze 229
 taakomgeving 148
 taal
 en cultuur 56, 59, 63
 aanbod 16, 18, 19, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 262
 aanleg 18
 beschouwing 212
 contact 18, 33
 drempel 99, 110

ego 125
ervaringsleren 229, 234
functies 13, 14, 22, 23, 27, 30, 32, 120, 121, 123, 126, 127, 128,
129, 139, 153, 155, 156, 157, 162, 261
gebruikssituatie 13, 14, 17, 18, 19, 22, 24, 27, 30, 32, 34, 72, 73,
74, 75, 76, 78, 79, 80, 86, 123, 139
handelingen (zie ook taalfuncties) 13, 14, 139
kennis 92, 93, 95, 99, 104
ondersteunend schrijven 146, 147
taalontwikkeling 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 25, 26, 27, 28, 29, 30,
31, 34
natuurlijke verwerving 14, 15, 16, 17, 18, 19
verwervingsvolgorde 14, 15, 16, 17
taalvaardigheid 12, 13, 14, 17, 18, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30, 31,
34, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 116, 121, 122,
126, 131
brede opvatting 13, 123
smalle opvatting 13, 29, 32, 122
talenpracticummethode (zie audio-linguale methode)
teach-and-testmethode 183
tekst 95, 97, 122, 123, 124
betekenisrelaties 95, 96
tekstdekking 93
tekstgebonden woorden 178
tekstopbouw 93, 101, 109, 146, 149, 151, 155, 157, 158, 163, 261
tekstorganisatie 95, 106, 108
tekststructuur 109, 147, 149, 150, 155, 159, 164
teksttypen 96, 108, 110, 111, 152, 159
test (zie toets)
testen (zie toetsing)
terugkoppeling 28
tijdsplanning 39
timbre 119
toets 239, 242
analyse 246
constructie 246, 253
toetsing (zie ook evaluatie)
afleider 243, 354
betrouwbaarheid 238, 240, 242, 243, 244, 245, 252, 253, 254
bias 245
cesuur 241, 242, 244, 246
cloze-toets 252, 253, 255
consistentie 243, 244

curriculumafhankelijke toetsen 241
curriculumonafhankelijke toetsen 241, 242, 255
deelvaardigheidstoetsen 239, 242, 243
diagnostische toetsen 242, 256
efficiëntie 242, 244, 245, 252
EVITA 256
formeel 239, 242
IAV 240, 241, 242, 246, 252, 255
informeel 239, 241, 242, 253
intake 238, 239, 240, 242
Intaketoets NT2 (zie ook plaatsingstoetsen) 240, 241, 243, 246,
253, 255
moeilijkheidsgraad 243, 244, 248, 252, 255, 256
nauwkeurigheid 242, 243, 254
Niveau-indicator 241, 256
objectiviteit van een toets 240, 241, 243, 244
overgangstoetsen 238, 239, 241, 242, 246, 251, 252, 253, 254
overhoringen 241, 242, 253
plaatsingstoetsen 240, 242, 255
remediale toetsen 242
repetities 238, 241, 242
reproduceerbaarheid 243, 244
screening 242, 256
selectieve toetsen 241, 256
Staatsexamens NT2 242, 243, 245, 253, 254, 257
toets 239, 242
toetsanalyse 246
toetsconstructie 246, 253
Tweede-taalonderwijs op maat 242, 256
validiteit 242, 243, 244, 245, 247, 252
voortgangstoetsen 241
vorderingstoetsen 241, 254
zelfbeoordeling 240, 241
zelftoetsing 240
toonhoogte 75, 76, 125, 134
beweging 134
top down
-processen 92
-theorieën 91, 92
-vaardigheden 93
-verwerking 73, 75
topicalisatie 118
Total Physical Response 30, 128, 262

TPR 30, 262
 trajecten 19, 20, 21, 23, 24, 26, 34
 transactioneel
 schrijven 146, 147
 taalgebruik 78, 121, 126, 130
 transfer 33, 49, 99, 114
 tussentaal 28
 Tweede-taalonderwijs op maat 242, 256

 uitspraak 116, 117, 120, 125, 126, 127, 135, 136, 138, 139, 140, 239,
 242, 243, 249, 251, 254, 260
 kritische leeftijd 125
 problemen 126, 135
 van klinkers 135

 vaktaal 178, 192
 validiteit 243, 244, 245, 252
 variatie in werkvormen 48
 VAVO 19, 23
 verantwoordelijkheid
 eigen verantwoordelijkheid van de cursist 38, 40, 41
 van de docent 42
 verbindingselementen 261
 verbindingswoorden 95, 96, 100, 101, 106, 108, 109, 125, 172,
 185, 261
 verbindingsuitdrukkingen 261
 verbonden spraak 76, 77, 78, 80, 135
 verdubbeling van onderwerp en persoonsvorm 118
 verklanken 94, 221, 224, 228, 229
 vermijding 123
 verstaanbaarheid 116, 125, 126
 factoren 125, 134
 verstavaardigheid 80, 81, 83, 85, 87, 129
 vertalingen 261
 verwachtingen
 van cursisten en docenten 62, 68, 69
 verwervingsvolgorde 14, 15, 16, 17
 verwijswaarden 95, 100, 101, 106, 107, 108, 109, 122, 136, 146,
 151, 152, 172, 185
 verwijzing 78
 verwijzingsrelaties 224
 video 47, 50, 81, 82, 84, 86, 87, 119, 130, 260

-opnamen 86, 133
 visitatie 22
 visuele representaties
 interpreteren van 57, 64
 voegwoorden 95, 172, 185
 voorkennis
 activeren 44, 97, 111
 mobiliseren 65, 66
 vooroordelen 63, 69
 vooropleiding 18, 19, 20
 voorspellend lezen 92, 112, 113, 114, 229
 voortgangstoetsen 2
 voortgezet algemeen volwassenenonderwijs 19
 vooruitgang ervaren 50
 transfer 51
 vorderingstoetsen 241, 254
 vormfouten 157, 158, 164
 vrije oefeningen 156

 waarden (zie normen en waarden)
 werkgeheugen 94
 werkvormen (zie ook oefening) 38, 39, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 52
 wisselrijtje 231
 woord
 betekenisdomein 169
 betekenisrelaties 170
 combinatiemogelijkheden 169, 170, 182
 conceptuele betekenis 169, 170, 182, 183
 connotatie 169
 contextuele definitie 182
 gebruiksmogelijkheden 169, 172
 leerlast 171, 172, 173
 selectie 177, 180
 woordaccent 75, 82, 119, 120, 260
 woordbeeld 94, 169, 220
 woordbouw 15, 16, 17, 19, 24, 27
 woordvelden 170, 171, 174
 woordgebonden (zie lexicaal)
 woordidentificatie (zie woordherkenning)
 woorden
 aanbieden 170, 173, 175, 181, 186
 abstracte 172, 173, 181, 182, 184, 190, 191

basis- 95, 100, 101, 171, 172, 178, 180, 189
 behandelen 169
 concrete 172, 181, 182
 cyclisch aanbod 181, 183
 hoogfrequente 178, 180, 182, 183, 186, 190
 incidenteel leren 174, 181
 incidentele verwerving 175, 186, 189, 190
 inoefenen 171, 175, 176, 177, 180, 181, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 191
 laagfrequente 178, 180, 181, 186, 191
 leren 170
 netwerk 170, 182
 onderscheiden 82
 one-timers 175
 onthouden 170, 171, 182, 184, 192
 opzoeken 189
 productief gebruik 177, 183
 productieve beheersing 177
 receptieve beheersing 175, 177
 registreren 184
 relevantie 104, 106, 178, 180, 190
 semantiseren 181, 182, 184, 185, 188
 systematisch aanbod 108, 174, 175, 176, 177, 178, 180, 185, 186, 191
 tekstgebonden 178
 woordenboek 98, 107, 111, 171, 172, 173, 184, 187, 188, 189, 190
 eentalig 174, 190, 191
 tweetalig 184, 190, 191
 -gebruik 189
 woordenschat 13, 14, 15, 17, 23, 24, 27, 29, 30, 32, 34, 116, 121, 122, 123, 127
 basiswoorden 95, 100, 101
 en lezen 91, 93
 kwaliteit 182
 omvang 93, 94, 95, 99, 100, 109, 176, 177
 toegankelijkheid 94
 toetsen 178, 184
 uitbreiding 103
 vaardigheid 186
 verwerving 112, 186
 woordfouten 145, 157
 woordherkenning 91, 92, 93, 94, 95, 100, 101, 219, 220, 228,

231, 234
 directe 91, 220, 221, 228
 geautomatiseerde 91, 92, 94
 indirecte 92, 99, 220
 woordidentificatie 92, 93, 94, 110
 woordleerstrategieën 175, 186, 190
 afleidvaardigheid 187
 cognate recognition strategie 188
 cognate recognition strategy 105
 raadstrategieën 187
 raadvaardigheid 187
 woordvormanalyse 187
 woordselectie 178, 180, 190, 192
 domeinspecifiek 180
 frequentie 178, 179, 190
 hoeveelheid 168, 171, 177
 relevantie 178, 179, 190
 schooltaal 178, 192
 vaktal 178, 192
 woordvelden 182
 woordvorm 168, 169, 173, 187
 analyseren 183, 188, 189
 betekenis afleiden uit 186
 woordvormingsregels 171, 188

 zakelijke gesprekken 121, 122
 zelfbeoordeling 50, 240, 241
 zelfcorrectie 118, 120, 123
 zelfevaluatie 240, 261
 zelfonderbreking 117, 118, 119, 120
 zelfstandig leren 46, 262
 zelftoetsing 240
 zin 91, 94, 116, 117
 zinsaccent 75, 76, 82, 119
 zinsbouw 15, 16, 17, 19, 24, 27, 49
 zwakke lezer 91, 92, 93, 97, 98, 99, 110, 111, 112, 114
 zwakke schrijver 149, 150
 zwijgen 123